

Milya Lukszányi Mónika – Miklya Zsolt
Beszélgető Biblia
Móra Kiadó, 2014, 256 oldal, 3999 Ft

Beszélgető Biblia

Szász László könyvajánlója

Tegyük próbára a fantáziánkat, és kérdezzük meg, ki mondhatta az alábbiakat: „Az a helyzet, hogy nem vagyok valami jó szónok. Nem igazán tudok beszélni. Ha ki kell állnom szerepelni, azonnal remegni kezd a gyomrom.” Mélységesen emberi, leginkább rettegett iskolai tapasztalatokat idéző gyermeki alaphelyzet ez, bárki lehetne a gyámoltalan valamóástevő, ezért szűkítsük a lehetőségek körét a mentetetőzésre adott szövegbeli válasszal: „Mondd csak, ki adott száját az embernek? [...] Talán nem én, az Úr?!” És a párbeszédből kibontakozik a mindenható Isten és a rendkívüli felelősséget, a küldetést elhárítani igyekvő Mózes viszonya, ahogyan az az Ószövetség történeteiből kiviláglik, de az is, ahogyan ezt a viszonyt egy 21. századi gyerek felfoghatja. A Biblia bölcsességeinek megértéséhez sok évtizedes életpaszta-
lat szükséges, ám az elsajátítás folyamatát gyerekkorban kell útjára indítani, és ez a különleges gyermekbiblia ennek a befogadási aktusnak az alapjait kezdi építeni.

A *Beszélgető Biblia* szerzőpárosa ahhoz a fiatalabb nemzedékhez tartozik, amely már nem görcsöl a (kommunista) múlt örökségétől, a hitet pedig élete

ugyanolyan szerves részének tekinti, mint a mobiltelefont és a világhálót. Következésképp a kézenfekvő technikai adottságok az isteni üzenetnek, pontosabban az azt közvetítő nyelvének, fogalomkészletének is szerves elemét képezik. Ábrahám úgy indult Kánaán felé, hogy „Nem kért térképet, nem kapcsolta be a GPS-t”; Jákób és fiai „szuperhősök”; Sámson „izompacsirta”. Ez volna hát a nyelvi felszín, amely által a történetmondó a mai gyerek lelkéhez, fogalmi világához közelít. De nem ez a könyv lényegi eleme, hanem az örökérvényű üzenet, amely akár a későbbi felnőtt világszemléletét, emberi kapcsolatait is meghatározhatja. Ugyanis minden egyes bibliai történet a gyermekolvasó/hallgató közvetlen hangú megszólításával, az ő tapasztalatainak megidézésével kezdődik, és ennek megfelelő modulációban bontakozik ki; oly módon tanít tehát, mesélve, hogy elkerüli a kötelező áhítat didaktikus monotóniáját. Ha létezik a valóságban a hit őszintén ökumenikus gyakorlata, a gyermek ébredező vallása az, és a *Beszélgető Biblia* ebbéli lelki tisztaságában óvja és terelgeti őt.

Tulajdonképpen az első, teljes

egészeben magyar gyermekbibliát vehetjük kézbe (nem fordítás, nem adaptáció), melynek képanyaga ugyancsak a közlekeleti antikvitás és a magyar mesei hagyomány összehangolását valósítja meg, elkerülve a szövegléptéket. Nem beszéllek illusztrációról, mert a gyerekszámára a kép legalább olyan jelentőségű, mint a szöveg, és Kőszeghy Csilla rajzai ugyan úgy „beszélnek”, mint a szavak: gügyögéstől mentes, de játékosan naiv és szelíden bizarr tónusban, akár csak a fejezetcímek.

Ha valami kételyeket támaszt a felnőtt olvasóban, az didaktikai kérdés. Szinte lehetetlen az ajánlásnak megfelelő módon „óvodáskortól tizenkét éves korig” azonos élményszinten elmesélni a történeteket. A kritikusan gondolkozó gyerek tudatában összeférhetetlennek tűnhet az Újszövetség krisztusi szeretet-üzenete az Ószövetség kegyetlenségeivel. Hasonlít ez az irodalomtanítás dilemmájához: ha a régi időkkel kezdünk, nemcsak nem értik meg a szövegeket, de örökre el is fordulhatnak az irodalomtól... A *Beszélgető Biblia* laikus olvasóit viszont – későbbi kiadásokban – az egyes történetekhez mellékelte bibliai szöveghely-
mutató hatékonyan segítheti.